EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

رسالة من أب لابنه في الحث على الصلاة

Scrisoarea unui tată către fiul său

ʿAbd al-Razzāq
al-Badr

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-Razzāq ibn ʿAbd al-Muḥsin al-Badr

Scrisoarea unui tată către fiul său: îndemn la rugăciune

رسالة مقترحة من أب لابنه في الحث على الصلاة

Traducere: Institutul Tawhid

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: رسالة مقترحة من أب لابنه في الحث على الصلاة
Ediția I
Traducerea în limba română: Institutul Tawhid. Distribuție gratuită.
Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Project (https://tanzil.net), Uthmani 1.1, licență CC BY 3.0.
Ediția-sursă: ʿAbd al-Razzāq al-Badr, Risālah muqtaraḥah min ab li-bnihi fī al-ḥathth ʿalā al-ṣalāh; broșura arabă completă disponibilă pe site-ul autorului, al-badr.net/ebook/105.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Cuprins

Scrisoare către fiul meu 1
Cele două înfățișări înaintea Domnului 1
Prețuirea rugăciunii și lepădarea lenei 3
Grija deosebită pentru Fajr 4
Pilda înaintașilor drepți 8
Lumina rugăciunii și iertarea păcatelor 8
Glosar 10
Bibliografie 11
Indice 12

Scrisoare către fiul meu

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Fiul meu credincios și drag, ...

Allah să te ocrotească, să te facă să dobândești mulțumirea Sa și să-ți dăruiască fericire în această lume și în Viața de Apoi! Amin.

Pacea, mila și binecuvântările lui Allah să fie asupra ta!

Aceasta este o scrisoare de dragoste și aducere-aminte, pe care o scriu cu cerneala inimii unui tată iubitor și plin de grijă pentru bucuria ochilor săi, pentru o parte din însăși ființa sa. Îți doresc fericirea, izbânda și mântuirea. Numai pe Allah Îl rog să te cuprindă cu sprijinul Său și să te ocrotească prin grija și călăuzirea Sa.

Să știi, fiul meu drag, că cea mai însemnată îndatorire a robului este rugăciunea. Cine o păstrează și veghează asupra ei își păstrează religia; cine o neglijează își va neglija și mai mult celelalte fapte. Ea este stâlpul Islamului, iar primirea celorlalte fapte depinde de primirea rugăciunii. Dacă aceasta este respinsă, îi sunt respinse și celelalte fapte. Ea este prima dintre îndatoririle Islamului și ultimul lucru care se pierde din religie: este începutul și sfârșitul Islamului. Religia musulmanului nu va fi dreaptă, faptele sale nu se vor îndrepta, iar purtarea lui în treburile religioase și lumești nu va fi echilibrată până când nu va împlini această rugăciune așa cum a fost rânduită.

Cele două înfățișări înaintea Domnului

Fiul meu drag, să știi că te vei înfățișa de două ori înaintea Domnului: o dată în această viață lumească, iar a doua oară în Ziua Învierii, când Îl vei întâlni pe Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul. Dacă prima înfățișare este bună, ea aduce izbânda și

fericirea ta la cea de-a doua. Dacă starea robului la prima înfățișare este rea, ea aduce pierderea și eșecul său la cea de-a doua.

Prima înfățișare este această rugăciune pe care Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul, le-a prescris-o robilor Săi, făcând-o obligatorie de cinci ori în fiecare zi și noapte. Cine o păstrează, îi acordă grijă, o împlinește la timpul ei și respectă condițiile, stâlpii și îndatoririle ei va avea o înfățișare ușoară în Ziua Învierii și va izbuti. Însă celui care nesocotește această înfățișare, nu se îngrijește de rugăciune, nu stăruie în ea și nu-i păstrează stâlpii, condițiile și îndatoririle îi va fi grea înfățișarea din Ziua Învierii. Al-Tirmidhī, al-Nasāʾī și alții au relatat de la Ḥurayth ibn Qabīṣah că acesta a spus: *„Am venit la Medina și L-am rugat pe Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul, să-mi dăruiască un tovarăș bun. M-am așezat lângă Abū Hurayrah — Allah să fie mulțumit de el! — și i-am spus: «Abū Hurayrah, L-am rugat pe Allah să-mi dăruiască un tovarăș bun. Învață-mă un hadith pe care l-ai auzit de la Trimisul lui Allah ﷺ, poate că Allah îmi va aduce folos prin el!»"* Abū Hurayrah — Allah să fie mulțumit de el! — a spus că l-a auzit pe Trimisul lui Allah ﷺ spunând:

إِنَّ أَوَّلَ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَيْهِ صَلَاتُهُ، فَإِنْ صَلَحَتْ فَقَدْ أَفْلَحَ وَأَنْجَحَ، وَإِنْ فَسَدَتْ فَقَدْ خَابَ وَخَسِرَ

„Primul lucru pentru care robului i se va cere socoteală în Ziua Învierii este rugăciunea sa. Dacă ea este bună, el a izbutit și a reușit; dacă este stricată, el a eșuat și a pierdut."

Al-Tirmidhī; al-Nasāʾī

Acesta este un hadith autentic.

Cugetă, fiul meu — Allah să te ocrotească! — la felul în care buna înfățișare de a doua oară depinde de cea dintâi, iar pierderea de a doua oară depinde de pierderea de la prima înfățișare. Teme-te, așadar, de Allah în privința acestei rugăciuni și păstrează această înfățișare înaintea Lui, Preaslăvitul și Preaînaltul.

Prețuiește rugăciunea, iar rangul tău va crește înaintea lui Allah și locul tău la El se va înălța.

Fiule căruia Allah i-a dăruit călăuzire! Dacă Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul, te-a cinstit cu un tată care se îngrijește de rugăciunea ta, îndemnându-te, stăruind și încurajându-te, ferește-te, ferește-te să te superi pe el sau să te irite faptul că te urmărește cu grijă! Pe Allah, el se străduiește să te salveze de mânia lui Allah și să te conducă spre mulțumirea Sa, a Celui Binecuvântat și Preaînalt. Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul, nu este mulțumit de tine decât dacă te numeri printre cei care păstrează și împlinesc această rugăciune.

Prețuirea rugăciunii și lepădarea lenei

Fiul meu drag, a prețui rugăciunea înseamnă și a te ridica spre ea cu inima deschisă și cu dorință puternică atunci când ești chemat, ferindu-te de moleșeală și lene. Qiwām al-Sunnah Abū al-Qāsim al-Aṣbahānī a relatat în *Al-Targhīb wa-l-tarhīb* de la ʿAbd Allāh ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi! —, care a spus: „Este de dezaprobat ca omul să se ridice la rugăciune fiind leneș. Dimpotrivă, să se ridice spre ea cu chip senin, cu mare dorință și cu multă bucurie, fiindcă el vorbește în taină cu Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul. Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul, este înaintea lui, îl iartă și îi răspunde când Îl cheamă." El recita acest verset:

﴿وَإِذَا قَامُوٓاْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ قَامُواْ كُسَالَىٰ﴾

„Iar când se ridică la rugăciune, se ridică leneși."
Coran 4:142

Dacă în rob se găsesc delăsare, nepăsare, moleșeală și lene, ele se întorc la slăbiciunea și neputința inimii sale și la faptul că aceasta nu cunoaște valoarea și locul rugăciunii.

Atât de mare era grija primelor generații ale acestei comunități pentru rugăciunea în adunare, încât Ibn Masʿūd — Allah să fie mulțumit de el! — a relatat: *„I-am văzut pe ai noștri"* — adică pe companionii Profetului ﷺ — *„și nu lipsea de la ea"* — de la

rugăciune — *„decât un fățarnic a cărui fățărnicie era cunoscută. Omul era adus sprijinit între alți doi oameni până când era așezat în rând."* Dacă unul dintre ei nu putea merge din pricina bolii sau a bătrâneții, îl luau de brațe și îl ajutau să meargă până când îl așezau în rândul musulmanilor pentru rugăciune. Toate acestea se întâmplau fiindcă inimile lor înțelegeau pe deplin locul și valoarea rugăciunii. Când locul rugăciunii a devenit măreț în inimi, acele trupuri slăbite se puneau în mișcare spre moschei, în pofida marii lor slăbiciuni.

Grija deosebită pentru Fajr

Rugăciunea de Fajr, care vine la deschiderea zilei, chiar la începutul ei, are o însemnătate deosebită. Păstrarea ei este un semn al izbânzii și fericirii omului de-a lungul întregii zile. Neglijarea ei înseamnă — da, pe Allah! — pierderea întregii zile și risipirea binecuvântării ei.

Să cugete la acest înțeles prin ceea ce este statornicit în cele două culegeri autentice, în hadithul lui Abū Hurayrah — Allah să fie mulțumit de el! —, potrivit căruia Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

يَعْقِدُ الشَّيْطَانُ عَلَى قَافِيَةِ رَأْسِ أَحَدِكُمْ إِذَا هُوَ نَامَ ثَلَاثَ عُقَدٍ، يَضْرِبُ عَلَى كُلِّ عُقْدَةٍ: لَيْلٌ طَوِيلٌ فَارْقُدْ، فَإِنِ اسْتَيْقَظَ فَذَكَرَ اللَّهَ انْحَلَّتْ عُقْدَةٌ، فَإِنْ تَوَضَّأَ انْحَلَّتْ عُقْدَةٌ، فَإِنْ صَلَّى انْحَلَّتْ عُقْدَةٌ، فَأَصْبَحَ نَشِيطًا طَيِّبَ النَّفْسِ، وَإِلَّا أَصْبَحَ خَبِيثَ النَّفْسِ كَسْلَانَ

„Când unul dintre voi adoarme, Șeitan îi leagă trei noduri la ceafă. La fiecare nod spune: «Ai înainte o noapte lungă, așadar dormi!» Dacă omul se trezește și Îl pomenește pe Allah, se desface un nod. Dacă face abluțiunea, se desface un nod. Dacă se roagă, se desface un nod, iar dimineața este vioi și cu suflet bun. Altfel, dimineața este cu suflet rău și leneș."

Al-Bukhārī; Muslim

Aceasta este starea celui care lasă rugăciunea de Fajr: sufletul său este rău, iar întreaga zi și-o petrece în lene. În schimb, dacă păstrează rugăciunea de Fajr și o împlinește la timpul ei, împreună cu adunarea musulmanilor, ea devine semnul binecuvântării, binelui și fericirii zilei sale.

Să cugete și la ceea ce au relatat al-Bukhārī și Muslim de la ʿAbd Allāh ibn Masʿūd — Allah să fie mulțumit de el! — că în fața Profetului ﷺ a fost pomenit un om care dormise toată noaptea până dimineața. El a spus:

ذَاكَ رَجُلٌ بَالَ الشَّيْطَانُ فِي أُذُنَيْهِ، أَوْ قَالَ: فِي أُذُنِهِ

„Acesta este un om în ale cărui urechi a urinat Șeitan” — sau a spus: „în a cărui ureche”.

Al-Bukhārī; Muslim

Învățații au arătat că Șeitan urinează în urechile lui în sens real. Care este, atunci, starea celui care se află astfel: se ridică având urechea plină de urina murdară a lui Șeitan?! Aceasta este starea celui care lasă rugăciunea de Fajr, cufundat în somn.

Să cugete și la ceea ce al-Bukhārī a relatat în *Ṣaḥīḥ*-ul său din hadithul lui Samurah ibn Jundub — Allah să fie mulțumit de el! —, despre visul pe care l-a avut Profetul ﷺ. El a spus:

وَأَنَّا أَتَيْنَا عَلَى رَجُلٍ مُضْطَجِعٍ، وَإِذَا آخَرُ قَائِمٌ عَلَيْهِ
بِصَخْرَةٍ، وَإِذَا هُوَ يَهْوِي بِالصَّخْرَةِ لِرَأْسِهِ فَيَثْلَغُ رَأْسَهُ،
فَيَتَدَهْدَهُ الْحَجَرُ هَهُنَا، فَيَتْبَعُ الْحَجَرَ فَيَأْخُذُهُ، فَلَا يَرْجِعُ إِلَيْهِ
حَتَّى يَصِحَّ رَأْسُهُ كَمَا كَانَ، ثُمَّ يَعُودُ عَلَيْهِ فَيَفْعَلُ بِهِ مِثْلَ مَا
فَعَلَ الْمَرَّةَ الْأُولَى

„Am ajuns la un om întins la pământ, lângă care un altul stătea în picioare cu o stâncă. O izbea de capul celui întins și îi zdrobea capul. Piatra se rostogolea într-o parte, iar el se ducea după ea și o lua. Nu se întorcea la omul acela până când capul acestuia nu se făcea la loc, așa cum fusese. Apoi se întorcea și îi făcea din nou ceea ce îi făcuse prima oară."

Al-Bukhārī

Apoi, în încheierea relatării, a spus:

أَمَّا الرَّجُلُ الْأَوَّلُ الَّذِي أَتَيْتَ عَلَيْهِ يُثْلَغُ رَأْسُهُ بِالْحَجَرِ، فَإِنَّهُ
الرَّجُلُ يَأْخُذُ الْقُرْآنَ فَيَرْفُضُهُ، وَيَنَامُ عَنِ الصَّلَاةِ الْمَكْتُوبَةِ

„Cât despre primul om, cel la care ai ajuns și al cărui cap era zdrobit cu piatra, el este omul care primește Coranul, apoi îl părăsește și doarme, lăsând rugăciunea obligatorie."

Al-Bukhārī

Pedeapsa i-a fost rânduită asupra capului din pricina somnului prin care lăsa rugăciunea, iar locul somnului este capul.

Pilda înaintașilor drepți

Fiul meu drag, ia-i pe înaintașii tăi drepți drept pildă!

Wakīʿ ibn al-Jarrāḥ a spus: *„Vreme de aproape șaptezeci de ani, al-Aʿmash nu a pierdut prima takbīr. Am mers la el aproape doi ani și nu l-am văzut recuperând vreo rakʿa."*

Ghassān a spus: *„Mi-a povestit nepotul lui Bishr ibn Manșūr: «Nu l-am văzut pe unchiul meu pierzând prima takbīr.»"*

Saʿīd ibn al-Musayyib a spus: *„De cincizeci de ani nu am pierdut prima takbīr și de cincizeci de ani nu am privit ceafa vreunui om în rugăciune"* — fiindcă avea grijă să stea în primul rând.

Muḥammad ibn Samāʿah a spus: *„Vreme de patruzeci de ani nu am pierdut prima takbīr împreună cu imamul, în afară de ziua în care a murit mama mea, când am pierdut o singură rugăciune în adunare."*

Abū Dāwūd a spus: *„Ibrāhīm al-Ṣā'igh era un om drept, pe care Abū Muslim l-a ucis la ʿArandas."* A mai spus: *„Când ridica ciocanul și auzea chemarea la rugăciune, îl lăsa din mână."*

Ibrāhīm al-Taymī a spus: *„Dacă îl vezi pe om tratând cu nepăsare prima takbīr, spală-te pe mâini de el."*

Lumina rugăciunii și iertarea păcatelor

Fiul meu drag, rugăciunea este lumina credincioșilor și strălucirea inimilor lor. Ea este legătura dintre rob și Domnul său. Când rugăciunea robului este deplină, cuprinzând tot ceea ce este obligatoriu și recomandat în ea, și când el dobândește prezența inimii, care este miezul ei, atunci, odată ce intră în rugăciune, simte că a intrat înaintea Domnului său. Stă înaintea Lui ca un rob smerit și cu bunăcuviință, fiind conștient de tot ceea ce spune și face, absorbit în vorbirea în taină cu Domnul său și în rugile către El. Fără îndoială, o asemenea rugăciune este unul dintre cele mai mari ajutoare spre toate virtuțile și faptele bune și una dintre cele mai puternice opreliști de la fapte rușinoase și nelegiuiri.

Printre efectele măreţe şi roadele însemnate ale rugăciunii se află faptul că ea este cea mai însemnată cale spre iertare, ridicarea poverii păcatelor şi ştergerea faptelor rele. În cele două culegeri autentice, Abū Hurayrah — Allah să fie mulţumit de el! — a relatat că l-a auzit pe Trimisul lui Allah ﷺ spunând:

أَرَأَيْتُمْ لَوْ أَنَّ نَهَرًا بِبَابِ أَحَدِكُمْ يَغْتَسِلُ فِيهِ كُلَّ يَوْمٍ خَمْسًا، مَا تَقُولُ ذَلِكَ يُبْقِي مِنْ دَرَنِهِ شَيْئًا؟ قَالُوا: لَا يُبْقِي مِنْ دَرَنِهِ شَيْئًا، قَالَ: ذَلِكَ مِثْلُ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ يَمْحُو اللَّهُ بِهَا الْخَطَايَا

„Ce credeţi: dacă la uşa unuia dintre voi ar curge un râu în care s-ar spăla de cinci ori în fiecare zi, ar mai rămâne pe el vreo murdărie?" Ei au răspuns: „Nu ar mai rămâne nicio murdărie pe el." El a spus: „La fel sunt cele cinci rugăciuni: prin ele, Allah şterge păcatele."

Al-Bukhārī; Muslim

Îl rog pe Allah, Cel Generos, să te călăuzească spre preţuirea rugăciunii, păstrarea ei şi buna ei împlinire, să-ţi deschidă pieptul, să-ţi uşureze treburile şi să-ţi înalţe rangul în ambele lumi! Binecuvântarea şi pacea lui Allah să fie asupra Profetului nostru Muḥammad, asupra familiei şi companionilor săi!

Pacea, mila şi binecuvântările lui Allah să fie asupra ta!

Tatăl tău iubitor

Glosar

Fajr الفجر
Rugăciunea obligatorie de la ivirea zorilor, înainte de răsăritul soarelui.

Rakʿa ركعة
O unitate a rugăciunii, care cuprinde statul în picioare, înclinarea și cele două prosternări.

Prima takbīr التكبيرة الأولى
Rostirea inițială a formulei «Allāhu akbar» prin care imamul începe rugăciunea; a o prinde înseamnă a fi prezent de la începutul rugăciunii în adunare.

Bibliografie

1. ʿAbd al-Razzāq ibn ʿAbd al-Muḥsin al-Badr, Risālah muqtaraḥah min ab li-bnihi fī al-ḥathth ʿalā al-ṣalāh. Broșura arabă completă publicată pe site-ul autorului.
https://al-badr.net/ebook/105

2. Coranul. Text arab: Tanzil Project, Uthmani 1.1, CC BY 3.0.
https://tanzil.net

3. Al-Bukhārī, Al-Jāmiʿ al-ṣaḥīḥ.

4. Muslim ibn al-Ḥajjāj, Al-Ṣaḥīḥ.

5. Al-Tirmidhī, Al-Jāmiʿ.

6. Al-Nasāʾī, Al-Sunan.

7. Abū al-Qāsim al-Aṣbahānī, Al-Targhīb wa-l-tarhīb.

Indice

abluțiune 5
Fajr 4, 5, 6
rugăciunea în adunare 3
takbīr 8
Ziua Învierii 1, 2

Cules cu Libertinus Serif și Amiri. Institutul Tawhid.

Scrisoarea unui tată către fiul său

O scrisoare plină de dragoste prin care un tată își îndeamnă fiul să prețuiască rugăciunea. Învățăturile profetice și pildele înaintașilor arată însemnătatea celor cinci rugăciuni, grija pentru Fajr și roadele unei inimi prezente.

Autor: ʿAbd al-Razzāq ibn ʿAbd al-Muḥsin al-Badr

Traducere în limba română

Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro